ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.1.2018
COM(2018) 48 final

[…]

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την υλοποίηση του κοινού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας

Ακρωνύμια:

ΕΕΥ: Ετήσια έκθεση υλοποίησης
ΚΑλΠ: Κοινή Αλιευτική Πολιτική
ΔΠ: Δείκτης πλαισίου
ΚΣΠΑ: Κοινό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης
ΚΚΔ: Κανονισμός περί κοινών διατάξεων
ΕΤΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας
ΕΤΘΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας
ΣΑ: Σχέδιο αξιολόγησης
FAME: Παρακολούθηση και Αξιολόγηση της Αλιείας και της Υδατοκαλλιέργειας
ΧΔ: Χρηματοοικονομικός δείκτης
ΧΜΠΑ: Χρηματοδοτικό μέσο προσανατολισμού της αλιείας
ΟΘΠ: Ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική
ΔΑ: Διαχειριστική αρχή
ΚΜ: Κράτος μέλος
ΔΕ: Δείκτης εκροών
ΕΠ: Επιχειρησιακό πρόγραμμα
ΔΑ: Δείκτης αποτελεσμάτων
ΣΔΤ: Σύστημα διαχείρισης ταμείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Πίνακας περιεχομένων

1 Εισαγωγή 4

2 Οι επτά συνιστώσες του κοινού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης 5

2.1 Η λογική παρέμβασης του ΕΤΘΑ 5
2.2 Κοινοί δείκτες 6
2.3 Σωρευτικά δεδομένα σχετικά με τις πράξεις (Infosys) 7
2.4 Ετήσια έκθεση υλοποίησης (ΕΕΥ) 8
2.5 Σχέδιο αξιολόγησης 9
2.6 Αξιολογήσεις των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΤΘΑ 9
2.7 Πλαίσιο επιδόσεων και επανεξέταση 10

3 Πορίσματα και συστάσεις 10

3.1 Η λογική παρέμβασης του ΕΤΘΑ 11
3.2 Κοινοί δείκτες 11
3.3 Σωρευτικά δεδομένα σχετικά με τις πράξεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση (Infosys) 12
3.4 Ετήσια έκθεση υλοποίησης (ΕΕΥ) 13
3.5 Σχέδιο αξιολόγησης 14
3.6 Αξιολογήσεις 15
3.7 Πλαίσιο επιδόσεων 15

4 Συμπέρασμα: Θα επιτευχθούν οι στόχοι του ΚΣΠΑ; 16

1 Εισαγωγή

Ο κανονισμός ΕΤΘΑ[1] απαιτεί τη δημιουργία ενός κοινού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΣΠΑ) για τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) βάσει επιμερισμένης διαχείρισης[2]. Σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι να υποβάλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά την υλοποίηση του ΚΣΠΑ. Η παρούσα έκθεση πρέπει να υποβάλλεται ανά τετραετία. Η πρώτη έκθεση πρόκειται να υποβληθεί στα τέλη του 2017[3]. Συνιστά μια ευκαιρία αποτίμησης των ισχυρών σημείων και των αδυναμιών του συστήματος, αλλά και άντλησης διδαγμάτων για το μέλλον.

Οι στόχοι του κοινού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης διατυπώνονται στο άρθρο 108 του κανονισμού ΕΤΘΑ ως εξής:

α) να καταδεικνύει την πρόοδο και τα επιτεύγματα της ΚΑλΠ και της ΟΘΠ, να εξετάζει τον γενικό αντίκτυπο και να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνάφεια των πράξεων του ΕΤΘΑ·

β) να συμβάλλει στην καλύτερα στοχευμένη στήριξη της ΚΑλΠ και της ΟΘΠ·

γ) να υποστηρίζει μια κοινή διαδικασία εκμάθησης σχετικά με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση·

δ) να παρέχει ισχυρές και τεκμηριωμένες αξιολογήσεις των πράξεων του ΕΤΘΑ που θα τροφοδοτούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Για να επιτύχει αυτούς τους στόχους, το κοινό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης έχει οριστεί στον κανονισμό ΕΤΘΑ και αποτελείται από επτά στοιχεία[4]:

1) Μια λογική παρέμβασης που αναδεικνύει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ προτεραιοτήτων, ειδικών στόχων και μέτρων[5].
2) Μια σειρά κοινών δεικτών[6].
3) Τα σωρευτικά δεδομένα σχετικά με τις πράξεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση[7].
4) Η ετήσια έκθεση υλοποίησης σχετικά με το επιχειρησιακό πρόγραμμα[8].
5) Το σχέδιο αξιολόγησης[9].
6) Οι εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολογήσεις και όλες οι άλλες δραστηριότητες αξιολόγησης που συνδέονται με το πρόγραμμα του ΕΤΘΑ[10].

---

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας.

[2] Άρθρο 107 του κανονισμού ΕΤΘΑ.

[3] Άρθρο 107 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΤΘΑ.

[4] Αυτά απαριθμούνται στο άρθρο 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1014/2014 της Επιτροπής.

[5] Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο α) και άρθρο 116 του κανονισμού ΕΤΘΑ

[6] Άρθρο 109 του κανονισμού ΕΤΘΑ. Ο κατάλογος των κοινών δεικτών αναφέρεται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1014/2014.

[7] Άρθρο 97 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού ΕΤΘΑ (έκθεση Infosys).

[8] Άρθρο 114 του κανονισμού ΕΤΘΑ, το οποίο συμπληρώνει το άρθρο 50 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ).

[9] Άρθρο 115 του κανονισμού ΕΤΘΑ σε συνδυασμό με το άρθρο 56 του ΚΚΔ.

[10] Άρθρα 115, 116 και 117 του κανονισμού ΕΤΘΑ σε συνδυασμό με τα άρθρα 55, 56 και 57 του ΚΚΔ.

7) Η επανεξέταση των επιδόσεων[11].

Καθένα από τα ανωτέρω στοιχεία αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο συνεδριάσεων ομάδων εμπειρογνωμόνων[12] και εγκρίθηκε δυνάμει κατ' εξουσιοδότηση κανονισμών και κανονισμών εφαρμογής. Αυτή η συμμετοχική προσέγγιση συνεχίστηκε μετά την έγκριση του νομοθετικού πλαισίου και η συμμετοχή των διαχειριστικών αρχών στην περαιτέρω ανάπτυξη του ΚΣΠΑ συνέβαλε στην προσαρμογή των συνιστωσών του ΚΣΠΑ και, παράλληλα, στον περιορισμό του σχετικού διοικητικού φόρτου. Τούτο εξασφάλισε την αποδοχή του συστήματος και στήριξε την ανάπτυξη της ικανότητας παρακολούθησης και αξιολόγησης τόσο για τις διαχειριστικές αρχές όσο και για την Επιτροπή.

Για να επιτύχει τους στόχους του, το ΚΣΠΑ πρέπει να εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλα τα κράτη μέλη προκειμένου να παράγονται συγκρίσιμα δεδομένα που μπορούν να συγκεντρωθούν και να αξιολογηθούν σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για να εξασφαλιστεί η συνοχή και να αναπτυχθεί περαιτέρω το ΚΣΠΑ, η Επιτροπή θέσπισε τη διευκόλυνση τεχνικής βοήθειας FAME[13] (Παρακολούθηση και αξιολόγηση της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας), η οποία υποστηρίζεται από έναν εξωτερικό ανάδοχο κατά την επταετία της περιόδου προγραμματισμού.

2 Οι επτά συνιστώσες του κοινού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης

2.1 Η λογική παρέμβασης του ΕΤΘΑ

Η λογική παρέμβασης συνίσταται στην υποστήριξη της εισαγωγής ενός ενισχυμένου προσανατολισμού με γνώμονα τα αποτελέσματα στα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία για την περίοδο 2014-2020.

Η λογική παρέμβασης του ΕΤΘΑ περιγράφει τους δεσμούς ανάμεσα στα διαφορετικά επίπεδα του προγράμματος: τις προτεραιότητες της Ένωσης, τους ειδικούς στόχους και μέτρα[14]. Πίνακας που παρουσιάζει αυτούς τους δεσμούς διανεμήθηκε στα κράτη μέλη στο πλαίσιο συνεδρίασης ομάδας εμπειρογνωμόνων του ΕΤΘΑ και αυτή η λογική

[11] Άρθρο 21 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

[12] Βλέπε τα έγγραφα και την έκθεση σχετικά με αυτές τις συνεδριάσεις στην ακόλουθη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff_en

[13] Οι δραστηριότητες της FAME ορίζονται σε ένα ετήσιο πρόγραμμα εργασίας σε συμφωνία με την Επιτροπή. Περισσότερες πληροφορίες για τη FAME, μπορείτε να βρείτε στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/fame_el

[14] Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο β) και άρθρο 116 του κανονισμού ΕΤΘΑ.

ενσωματώθηκε στην ενότητα του «επιχειρησιακού προγράμματος» του συστήματος διαχείρισης ταμείων SFC2014[15].

2.2 Κοινοί δείκτες

Καθορίστηκε σειρά κοινών δεικτών προκειμένου να αντιπροσωπευθούν τα κύρια χαρακτηριστικά του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, να αποτυπωθούν οι στόχοι των συναφών πολιτικών της ΕΕ (ΚΑλΠ και ΟΘΠ) και να εξασφαλιστεί η σύνδεση με τη στρατηγική ΕΕ 2020. Οι δείκτες εξασφαλίζουν επίσης τη συνεκτική και συγκρίσιμη παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων σε επίπεδο ΕΕ.

Το σύνολο των κοινών δεικτών που χρησιμοποιούνται από το ΕΤΘΑ αποτέλεσε αντικείμενο εκτενών συζητήσεων, πριν από την έγκρισή τους, με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο συνεδριάσεων ομάδων εμπειρογνωμόνων[16]. Στο ΕΤΘΑ χρησιμοποιούνται τέσσερις τύποι κοινών δεικτών, οι οποίοι καλύπτουν διαφορετικά επίπεδα στόχων και εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς:

- Οι δείκτες πλαισίου (ΔΠ) συνδέονται με τους συνολικούς στόχους του ΕΤΘΑ και καθορίζουν την τιμή βάσης κατά την έναρξη της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος. Το ΕΤΘΑ χρησιμοποιεί 25 κοινούς δείκτες πλαισίου.
- Οι δείκτες εκροών (ΔΕ) είναι το άμεσο προϊόν των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται. Στην περίπτωση του ΕΤΘΑ, οι δείκτες εκροών εκφράζονται κυρίως ως αριθμός πράξεων. Το ΚΣΠΑ του ΕΤΘΑ καθορίζει 28 δείκτες εκροών που καλύπτουν τα 50 μέτρα.
- Οι δείκτες αποτελεσμάτων (ΔΑ) μετρούν το ακαθάριστο αποτέλεσμα του ΕΤΘΑ. Το ΚΣΠΑ περιλαμβάνει συνολικά 28 δείκτες αποτελεσμάτων, εκ των οποίων ορισμένοι συνδέονται με έναν μόνο ειδικό στόχο του ΕΤΘΑ, ενώ άλλοι με περισσότερους από έναν στόχους. Τα κράτη μέλη είχαν την ευχέρεια να προσθέσουν ειδικούς στόχους, εφόσον το επιθυμούσαν.
- Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες (ΧΔ) είναι κοινοί σε όλα τα ΕΔΕΤ και ορίζονται σε επίπεδο προτεραιοτήτων της Ένωσης.

Δημοσιεύθηκε έγγραφο εργασίας στο οποίο κοινοί δείκτες ορίστηκαν και έγιναν πιο λειτουργικοί μέσω της παροχής κριτηρίων αξιολόγησης και του εντοπισμού πιθανών πηγών πληροφοριών. Αυτοί οι ορισμοί αποτέλεσαν αντικείμενο εκτενών συζητήσεων με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο δύο εργαστηρίων που πραγματοποιήθηκαν τον Μάρτιο και τον Σεπτέμβριο του 2016.

[15] Το SFC2014 είναι ο δομημένος δίαυλος επικοινωνίας ανάμεσα στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη. Κύριες λειτουργίες του είναι η ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών αναφορικά με την επιμερισμένη διαχείριση των ταμείων μεταξύ κρατών μελών και Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Βλέπε: https://ec.europa.eu/sfc/en/2014/about-sfc2014

[16] Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1014/2014 της Επιτροπής ορίζει τους κοινούς δείκτες πλαισίου, τους κοινούς δείκτες εκροών και τους κοινούς δείκτες αποτελεσμάτων.

2.3 Σωρευτικά δεδομένα σχετικά με τις πράξεις (Infosys)

Η ενδιάμεση αξιολόγηση και η εκ των υστέρων αξιολόγηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας (ΕΤΑ, 2007-2013) παρεμποδίστηκαν λόγω έλλειψης έγκυρων δεδομένων παρακολούθησης, με αποτέλεσμα η συλλογή των δεδομένων να καταστεί δυσχερής[17]. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτή η αδυναμία και να προσκομίζονται στην Επιτροπή λεπτομερείς πληροφορίες σε επίπεδο κάθε μεμονωμένης πράξης, θεσπίστηκε ένα σύστημα υποβολής εκθέσεων[18]. Στόχος αυτού του συστήματος είναι να δημιουργηθεί μια βάση δεδομένων πληροφοριών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων, τη διενέργεια ειδικής ανάλυσης που απαιτείται από τη χάραξη πολιτικής και την εξασφάλιση διαθέσιμων προς αξιολόγηση έγκυρων δεδομένων.

Σύμφωνα με το άρθρο 97 του κανονισμού ΕΤΘΑ, οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να διαβιβάζουν στην Επιτροπή, σε ετήσια βάση μέχρι τα τέλη Μαρτίου κάθε έτους, τα σωρευτικά δεδομένα σχετικά με τις πράξεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση έως το τέλος του προηγηθέντος ημερολογιακού έτους. Δύο εκτελεστικοί κανονισμοί[19] παρέχουν τον κατάλογο και τη δομή των δεδομένων υλοποίησης της πράξης που απαιτούνται σε κάθε πράξη, συμπεριλαμβανομένων των κύριων χαρακτηριστικών του δικαιούχου και της πράξης.

Για την παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη κατά την προετοιμασία των εκθέσεων Infosys, αναπτύχθηκε έγγραφο εργασίας με τη στήριξη της FAME. Η πρώτη σειρά εκθέσεων αναλύθηκε και μια ανατροφοδότηση βοήθησε τα κράτη μέλη να εντοπίσουν τυχόν σφάλματα.

Οι εκθέσεις στο πλαίσιο του Infosys περιγράφουν την πρόοδο και τα επιτεύγματα σε επιχειρησιακό επίπεδο με την αποτύπωση των επιτόπιων εξελίξεων. Παρέχουν βασικές πληροφορίες σχετικά με τον δικαιούχο (π.χ. μέγεθος επιχείρησης, φύλο) και την πράξη (είδος δραστηριότητας, προϋπολογισμός, αριθμός ενδιαφερόμενων αλιέων, συνολική ενδιαφερόμενη περιοχή κ.λπ.). Για να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που επιβαρύνει τις διαχειριστικές αρχές και τους δικαιούχους, τα περισσότερα δεδομένα που απαιτούνται από το Infosys βρίσκονται ήδη αποθηκευμένα σε εθνικές βάσεις δεδομένων που έχουν δημιουργηθεί ώστε να συμμορφώνονται με τα ελάχιστα δεδομένα που πρέπει να καταγράφονται και να αποθηκεύονται για κάθε πράξη[20].

---

[17] Ένα παρεμφερές σύστημα Infosys θεσπίστηκε για την παρακολούθηση του χρηματοδοτικού μέσου προσανατολισμού της αλιείας (FIFG-ΧΜΠΑ) που καλύπτει την περίοδο 2000-2006. Αυτό το σύστημα εγκαταλείφθηκε στο πλαίσιο του ΕΤΑ.

[18] Για να περιοριστεί ο διοικητικός φόρτος για τις διαχειριστικές αρχές, το σύστημα χρησιμοποιεί πληροφορίες που είναι ήδη διαθέσιμες στα κράτη μέλη.

[19] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1242/2014 της Επιτροπής, της 20ής Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων, σύμφωνα με τον κανονισμό για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, όσον αφορά την παρουσίαση των σχετικών σωρευτικών δεδομένων για τις πράξεις και εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1243/2014 της Επιτροπής, της 20ής Νοεμβρίου 2014, όσον αφορά τις πληροφορίες που πρέπει να αποστέλλουν τα κράτη μέλη, καθώς και τις ανάγκες σε δεδομένα και τις συνέργειες μεταξύ δυνητικών πηγών δεδομένων.

[20] Αυτό καθορίζεται στο επίπεδο του κανονισμού περί κοινών διατάξεων από το παράρτημα ΙΙΙ του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014 της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού

2.4 Ετήσια έκθεση υλοποίησης (ΕΕΥ)

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων περιλαμβάνει τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης υλοποίησης από τα κράτη μέλη, η οποία πρέπει να υποβάλλεται μέχρι την 31η Μαΐου κάθε έτους, καλύπτοντας την περίοδο έως το τέλος του προηγηθέντος ημερολογιακού έτους (ήτοι την ίδια περίοδο με την έκθεση Infosys). Η ετήσια έκθεση υλοποίησης[21] παρουσιάζει επισκόπηση της υλοποίησης των προγραμμάτων, μεταξύ άλλων σε σχέση με σημαντικά ζητήματα, όπως η παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας ή η κλιματική αλλαγή. Χρησιμοποιείται από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη για την επανεξέταση των επιτευγμάτων και την εισαγωγή προσαρμογών όπου είναι απαραίτητο. Επίσης, περιλαμβάνει ενδεικτικές πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό σχεδιασμό σε επίπεδο μέτρων, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στα επιχειρησιακά προγράμματα.

Η ετήσια έκθεση υλοποίησης περιλαμβάνει τρία μέρη:

Το Μέρος Α (πρέπει να υποβάλλεται κάθε χρόνο κατά την περίοδο 2016-2023) προβλέπει, μεταξύ άλλων:

- μια επισκόπηση της υλοποίησης σε επίπεδο προγράμματος και προτεραιοτήτων της Ένωσης·
- σωρευτικά δεδομένα για τους 28 δείκτες αποτελεσμάτων (ΔΑ) σε επίπεδο ειδικών στόχων·
- σωρευτικά δεδομένα αναφορικά με τους 28 δείκτες εκροών (ΔΕ) για καθένα από τα 50 μέτρα του ΕΤΘΑ·
- χρηματοοικονομικά δεδομένα σχετικά με τα την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος σε επίπεδο μέτρων·
- περιγραφή των ζητημάτων που επηρεάζουν τις επιδόσεις του προγράμματος· και
- δραστηριότητες σχετικά με το σχέδιο αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης των αξιολογήσεων που ολοκληρώνονται εντός του έτους.

Στο Μέρος Β (το οποίο περιλαμβάνεται μόνο στις ολοκληρωμένες εκθέσεις που θα υποβληθούν το 2017 και το 2019), τα κράτη μέλη πρέπει επιπλέον να υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τις οριζόντιες πτυχές της υλοποίησης (φύλο, βιώσιμη ανάπτυξη κ.λπ.) και την ενίσχυση που χρησιμοποιήθηκε για τους στόχους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή.

Το Μέρος Γ (το οποίο περιλαμβάνεται μόνο στις ολοκληρωμένες εκθέσεις που θα υποβληθούν το 2019) θα πρέπει να περιλαμβάνει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας.

[21] Βλέπε το άρθρο 114 του κανονισμού 508/2014 και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1362/2014 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με απλουστευμένη διαδικασία για την έγκριση ορισμένων τροποποιήσεων επιχειρησιακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και κανόνων σχετικά με τη μορφή και την παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων για την υλοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων για το υπόδειγμα.

συμβολή των επιχειρησιακών προγραμμάτων στην επίτευξη των στόχων της ενωσιακής στρατηγικής για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

2.5 Σχέδιο αξιολόγησης

Προκειμένου να ενισχυθεί η συμβολή των αξιολογήσεων για αποτελεσματικά και αποδοτικά προγράμματα, ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ)[22] καθιστά υποχρεωτική για τις διαχειριστικές αρχές την εκπόνηση σχεδίων αξιολόγησης στην έναρξη της περιόδου προγραμματισμού. Πρόκειται για ένα νέο στοιχείο για τις διαχειριστικές αρχές του ΕΤΘΑ, οι οποίες κλήθηκαν να εξετάσουν τις ανάγκες αξιολόγησής τους κατά την περίοδο υλοποίησης και τον τρόπο που αυτές επρόκειτο να αντιμετωπιστούν.

Το σχέδιο αξιολόγησης περιλαμβάνει επτά τμήματα: σκοπός, στόχοι, δραστηριότητες, διατάξεις διακυβέρνησης, πηγές δεδομένων, ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα και διαθέσιμοι πόροι. Στο υπόδειγμα για τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΤΘΑ, δόθηκαν σύντομες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με αυτά τα τμήματα.

Σε αντίθεση με τα άλλα ΕΔΕΤ, το σχέδιο αξιολόγησης αποτελεί μέρος των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΤΘΑ[23], καθόσον αυτό επέτρεψε στην Επιτροπή να αξιολογήσει αυτά τα σχέδια στο πλαίσιο της διαδικασίας διαπραγμάτευσης του επιχειρησιακού προγράμματος.

2.6 Αξιολογήσεις των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΤΘΑ

Οι αξιολογήσεις είναι απαραίτητες για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και του αντίκτυπου της χρηματοδότησης με σκοπό τη βελτίωση της υλοποίησης των προγραμμάτων και τον καθορισμό του αντικτύπου τους. Ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων[24] ορίζει τους γενικούς κανόνες αξιολόγησης σε όλα τα ΕΔΕΤ. Ο κανονισμός ΕΤΘΑ διευκρινίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να πραγματοποιούν μια εκ των προτέρων αξιολόγηση και περαιτέρω αξιολογήσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης, ενώ η Επιτροπή πρέπει να πραγματοποιήσει εκ των υστέρων αξιολόγηση που πρέπει να ολοκληρωθεί έως τα τέλη του 2024[25].

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση είναι η μοναδική αξιολόγηση που διενεργήθηκε μέχρι τώρα από τα κράτη μέλη. Πέρα από μια απλή φωτογραφική αποτύπωση της κατάστασης πριν από την έναρξη του προγράμματος, η εκ των προτέρων αξιολόγηση θεωρείται διαδικασία που

---

[22] Άρθρο 56 παράγραφος 1 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων.

[23] Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο ι) του κανονισμού ΕΤΘΑ, και υπόδειγμα για τα επιχειρησιακά προγράμματα στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 771/2014 της Επιτροπής, της 14ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας όσον αφορά το υπόδειγμα για τα επιχειρησιακά προγράμματα, τη δομή των προγραμμάτων αντιστάθμισης του πρόσθετου κόστους με το οποίο επιβαρύνονται οι οικονομικοί φορείς κατά την αλίευση, καλλιέργεια, μεταποίηση και εμπορία ορισμένων αλιευτικών προϊόντων και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας από τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, το υπόδειγμα για τη διαβίβαση χρηματοοικονομικών στοιχείων, το περιεχόμενο των εκθέσεων εκ των προτέρων αξιολόγησης και τις ελάχιστες απαιτήσεις για το σχέδιο αξιολόγησης που πρέπει να υποβληθούν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας.

[24] Άρθρα 54-57 του ΚΚΔ.

[25] Άρθρα 55, 56 και 57 του ΚΚΔ και άρθρα 107, 108, 109, 111, 113, 115, 116 και 117 του κανονισμού ΕΤΘΑ.

συμπεριλαμβάνει τις τακτικές αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στις διαχειριστικές αρχές και στους αξιολογητές κατά τη διάρκεια των διαφορετικών σταδίων ανάπτυξης του επιχειρησιακού προγράμματος. Αυτή η διαδικασία τεκμηριώθηκε με ένα έγγραφο καθοδήγησης που αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο συνεδριάσεων ομάδων εμπειρογνωμόνων.

2.7 Πλαίσιο επιδόσεων και επανεξέταση

Το πλαίσιο επιδόσεων είναι ένα από τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε όλα τα ΕΔΕΤ με σκοπό την προώθηση του προσανατολισμού με γνώμονα τα αποτελέσματα[26]. Στο ΕΤΘΑ, το πλαίσιο επιδόσεων βασίζεται σε ένα σύνολο δεικτών εκροών και χρηματοοικονομικών δεικτών, για τους οποίους ορίζονται ορόσημα και στόχοι για κάθε προτεραιότητα της Ένωσης. Οι δείκτες των πλαισίων επιδόσεων αναφέρονται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης. Η αξιολόγηση των ορόσημων το 2019 θα διαμορφώσει τη βάση για την κατανομή του αποθεματικού επίδοσης[27], ενώ η επίτευξη των στόχων θα αξιολογηθεί το 2024. Η Επιτροπή εξέδωσε έγγραφο καθοδήγησης[28] προκειμένου να παράσχει στις διαχειριστικές αρχές περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής αυτού του νέου στοιχείου.

Στο ΕΤΘΑ, το πλαίσιο επιδόσεων αποτελείται από χρηματοοικονομικούς δείκτες (πληρωμή που πιστοποιείται) που παρέχουν μια σαφή και τυπική ένδειξη των επιδόσεων της υλοποίησης μέσω του επιπέδου δαπανών. Για να αποτυπώνουν τον προσανατολισμό με γνώμονα τα αποτελέσματα που δίνεται στα ΕΔΕΤ, οι χρηματοοικονομικοί δείκτες συμπληρώνονται από δείκτες εκροών. Αμφότερες οι σειρές των δεικτών πρέπει να καταδεικνύουν ένα καλό επίπεδο προόδου ώστε να επιτρέπουν την αποδέσμευση του αποθεματικού επίδοσης.

3 Πορίσματα και συστάσεις

Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε με την αρωγή της μονάδας υποστήριξης της FAME, βάσει στοιχείων ανατροφοδότησης από τις διαχειριστικές αρχές του ΕΤΘΑ τα οποία συγκεντρώθηκαν μέσω εργαστηρίων που έλαβαν χώρα τον Μάρτιο και τον Σεπτέμβριο του 2016, μέσω ειδικής συνάντησης των ενδιαφερόμενων μερών με τη συμμετοχή 21 κρατών μελών τον Σεπτέμβριο του 2017, καθώς και μέσω ερωτήσεων που απηύθυναν τα κράτη μέλη στη FAME και στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

---

[26] Άρθρα 20-22 και παράρτημα ΙΙ του ΚΚΔ.

[27] Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων, το 6 % των πόρων που διατίθενται σε μέτρα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης του ΕΤΘΑ συνιστά αποθεματικό επίδοσης που καθορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και στα επιχειρησιακά προγράμματα. Έγγραφο καθοδήγησης: https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/body/09-performance-framework_en.pdf

[28] Το έγγραφο καθοδήγησης που καλύπτει όλα τα ΕΔΕΤ βρίσκεται στην εξής διεύθυνση: https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/body/09-performance-framework_en.pdf

Το τμήμα που ακολουθεί συνοψίζει τα πορίσματα σε σχέση με την υλοποίηση κάθε στοιχείου του ΚΣΠΑ και, όπου αρμόζει, προτείνει συστάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του ΚΣΠΑ.

3.1 Η λογική παρέμβασης του ΕΤΘΑ

Η λογική παρέμβασης του ΕΤΘΑ είναι κατάλληλη για τη δομή του Ταμείου (προτεραιότητες της Ένωσης - ειδικοί στόχοι - μέτρα), ωστόσο η πρόσφατη ενσωμάτωση του ΕΤΘΑ στο πλαίσιο του κανονισμού περί κοινών διατάξεων απαίτησε την υποβολή συμπληρωματικών εκθέσεων σε επίπεδο θεματικών στόχων κοινών σε όλα τα ΕΔΕΤ[29]. Αυτό κατέστησε την λογική παρέμβασης ακόμη πιο περίπλοκη και δυσχέρανε την υποβολή εκθέσεων για τα κράτη μέλη.

Συστάσεις:

- Η λογική παρέμβασης είναι δομικό στοιχείο του ΚΠΣΑ που θα πρέπει να διατηρηθεί στο μέλλον, παρότι θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο εκτενέστερων συζητήσεων με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο συνεδριάσεων ομάδων εμπειρογνωμόνων.

- Θα πρέπει να είναι απλούστερη και πιο προσανατολισμένη στα αποτελέσματα και να καταδεικνύει με σαφήνεια το μέτρο ή τηδράση που συμβάλλει σε κάθε στόχο και το πώς μετράται αυτή η συμβολή.

3.2 Κοινοί δείκτες

Κατά την αξιολόγηση της λειτουργίας του ΚΠΣΑ προέκυψαν τα ακόλουθα ζητήματα:

- Το έγγραφο εργασίας που παρέχει ακριβείς ορισμούς για τους κοινούς δείκτες και πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο που αυτοί θα πρέπει να χρησιμοποιούνται κατέστη διαθέσιμο αρκετά αργά κατά την περίοδο προγραμματισμού. Τούτο οδήγησε σε παρανοήσεις σε ορισμένα κράτη μέλη και κάποια επιχειρησιακά προγράμματα καταρτίστηκαν με τη χρήση διαφορετικών μεθόδων καθορισμού στόχων ως προς τα αποτελέσματα που σχεδίαζαν να επιτύχουν.
- Οι δείκτες αποτελεσμάτων συνδέονται με τους ειδικούς στόχους του ΕΤΘΑ. Τα κράτη μέλη είχαν τη δυνατότητα να δηλώσουν ότι ορισμένοι δείκτες αποτελεσμάτων δυνάμει ενός συγκεκριμένου ειδικού στόχου ήταν «άνευ αντικειμένου» για έναν ειδικό στόχο. Αυτή η δυνατότητα χρησιμοποιήθηκε εκτεταμένα και όχι ως εξαίρεση. Ωστόσο, δεδομένου ότι κάθε ειδικός στόχος του ΕΤΘΑ καλύπτεται από περισσότερους του ενός κοινούς δείκτες αποτελεσμάτων, είναι ακόμη δυνατόν να μετρηθεί η συμβολή των επιχειρησιακών προγραμμάτων στον ειδικό στόχο του ΕΤΘΑ.

[29] Άρθρο 9 του ΚΚΔ. Το ΕΤΘΑ συμβάλλει στους θεματικούς στόχους 3, 4, 6 και 8.

- Τα κράτη μέλη είχαν επίσης τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τους δικούς τους δείκτες αντί να επιλέγουν δείκτες από τον κοινό κατάλογο και, ως εκ τούτου, ορισμένα αποτελέσματα είναι αδύνατον να ληφθούν δεόντως υπόψη κατά την υποβολή εκθέσεων ή να συγκεντρωθούν σε επίπεδο ΕΕ.

- Ορισμένα μέτρα καλύφθηκαν ανεπαρκώς από τους κοινούς δείκτες αποτελεσμάτων (π.χ. μέτρα σχετικά με την καινοτομία), ενώ ο απαιτούμενος για την υλοποίηση ενός αποτελέσματος χρόνος δεν συνεκτιμήθηκε ορθά σε όλες τις περιπτώσεις (π.χ. αύξηση στο καθαρό κέρδος λόγω μιας καινοτομίας). Τούτο συνεπάγεται ότι ορισμένα σημαντικά αποτελέσματα του ΕΤΘΑ ενδεχομένως δεν λήφθηκαν υπόψη.
- Ορισμένοι δείκτες εκφράστηκαν σε αναλογίες[30], ο υπολογισμός τους ήταν δυσχερής σε επιχειρησιακό επίπεδο και η συγκέντρωσή τους είναι ανώφελη.

Συστάσεις:

- Οι δείκτες αποτελεσμάτων θα πρέπει πάντοτε να εκφράζονται σε απόλυτους αριθμούς στην παρακολούθηση, συμπεριλαμβανομένων των στόχων και των τιμών βάσης. Δεδομένου ότι οι δείκτες αποτελεσμάτων του ΕΤΘΑ βασίζονται σε δεδομένα που προέρχονται από τους δικαιούχους του ΕΤΘΑ πριν και μετά την πράξη, οι ασάφειες ως προς τις αναλογίες, τα ποσοστά και τα αριθμητικά σημεία θα πρέπει να αποφεύγονται καθώς προκαλούν σφάλματα. Για παράδειγμα, η αύξηση του καθαρού κέρδους θα πρέπει να εκφράζεται ως τιμή «πριν» και «μετά» και όχι ως αύξηση ποσοστού.
- Πριν από την έναρξη της διαδικασίας προγραμματισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν ένα μεθοδολογικό πλαίσιο από την Επιτροπή σχετικά με τους ορισμούς των δεικτών και τις μεθόδους υπολογισμού που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των στόχων.
- Προκειμένου να παρέχουν μια συνολική εικόνα της χρήσης των ταμείων και να επιτρέπουν την παραγωγή έγκυρων συγκεντρωτικών μεγεθών σε επίπεδο ΕΕ, οι κοινοί δείκτες θα πρέπει να καλύπτουν όλες τις επενδύσεις.
  Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την ευελιξία να χρησιμοποιούν συμπληρωματικούς δείκτες που πρέπει να χρησιμοποιούνται σε εθνικό επίπεδο.

3.3 Σωρευτικά δεδομένα σχετικά με τις πράξεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση (Infosys)

Το Infosys είναι ένα πολύτιμο εργαλείο για τις διαχειριστικές αρχές καθώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως «πίνακας ενδείξεων» για τον έλεγχο της προόδου της υλοποίησης. Είναι χρήσιμο για την Επιτροπή επειδή παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα επιτεύγματα του ΕΤΘΑ

[30] Για παράδειγμα: «Μεταβολή του ποσοστού % των στόλων σε κατάσταση μη ισορροπίας» ή «Μεταβολή σε ανεπιθύμητα αλιεύματα (%)». Αμφότεροι οι δείκτες απαιτούν υπολογισμό και τιμή βάσης.

πολύ πριν καταστεί δυνατή η έγκυρη υποβολή των πρώτων τιμών για τους δείκτες αποτελεσμάτων. Θα αποτελέσει ένα ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο για τα κράτη μέλη κατά τη διενέργεια των αξιολογήσεων από το 2018 και εφεξής, καθώς θα διασφαλίζει ότι ένα βασικό αλλά έγκυρο σύνολο δεδομένων είναι στη διάθεση των αξιολογητών.
Τα ζητήματα που συνδέονται με το Infosys περιλαμβάνουν τα εξής:

- Στις εκθέσεις Infosys, δεν είναι δυνατή η διαφοροποίηση των πεδίων που μένουν σκοπίμως κενά από αμελείς παραλείψεις, δεδομένου ότι η δομή του Infosys δεν επέτρεψε την ένδειξη «άνευ αντικειμένου» ως απάντηση σε ορισμένα πεδία.
- Τιμή βάσης είναι η τιμή ενός δείκτη πριν από την έναρξη μιας πράξης (π.χ. ο αριθμός των υφιστάμενων ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης σε μια ΜΜΕ) και συνιστά σημείο αναφοράς βάσει του οποίου μπορεί να μετρηθεί η πρόοδος. Οι τιμές βάσης δεν είναι διαθέσιμες στις εκθέσεις Infosys, παρά το γεγονός ότι οι διαχειριστικές αρχές τις ζητούν πάντοτε από τους αιτούντες, ώστε να μπορούν να αξιολογούν τις αιτήσεις για χρηματοδότηση, καθώς και ότι συνιστούν υποχρεωτικό στοιχείο του εθνικού συστήματος παρακολούθησης[31].
- Το Infosys απαιτεί εκείνοι που υποβάλλουν αίτηση για χρηματοδότηση να παρέχουν εκτίμηση του αποτελέσματος που πιστεύουν ότι θα επιτύχουν με τις πράξεις τους. Αυτή η εκτίμηση επαληθεύεται κατόπιν από τις διαχειριστικές αρχές μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου. Για το δεύτερο αυτό βήμα θα παρασχεθεί μεθοδολογική υποστήριξη στις διαχειριστικές αρχές προκειμένου να διασφαλιστεί η σταθερότητα της επικύρωσης.

Συστάσεις:

- Το Infosys θα πρέπει να συνεχιστεί στο μέλλον καθώς παρέχει εξαιρετικά πολύτιμες πληροφορίες, ενώ δημιουργεί μόνο περιορισμένες διοικητικές εισροές από τις διοικήσεις των κρατών μελών.
- Οι τιμές βάσης θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στις εκθέσεις Infosys.
- Οι χρήστες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν το πεδίο «άνευ αντικειμένου», κατά περίπτωση, προσθέτοντας μια επεξηγηματική υποσημείωση.

3.4 Ετήσια έκθεση υλοποίησης (ΕΕΥ)

Σε αντίθεση με το Infosys, οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης υποβάλλονται μέσω του συστήματος SFC με τη χρήση μιας δομημένης ροής εργασίας και πρέπει να γίνονται δεκτές από την Επιτροπή. Διαφορετικά είδη ζητημάτων ενδέχεται να προκύψουν κατά την αξιολόγηση αυτών των εκθέσεων από την Επιτροπή, οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντική καθυστέρηση. Πιο συγκεκριμένα, δεν θα πρέπει να υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στις αναλυτικές πληροφορίες που παρέχονται στο Infosys και στις συγκεντρωτικές τιμές που

[31] Όπως ζητήθηκε από τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 480/2014 της Επιτροπής.

περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση υλοποίησης, δεδομένου ότι και οι δύο εκθέσεις καλύπτουν την ίδια περίοδο.

Για όλα τα ΕΔΕΤ, οι βασικές πληροφορίες που προέρχονται από την ετήσια έκθεση υλοποίησης διατίθενται στο ευρύ κοινό στην πύλη ανοικτών δεδομένων (ODP) που παρέχει η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίζει διαφάνεια στη χρήση των ταμείων[32]. Τα χρηματοοικονομικά δεδομένα σχετικά με την υλοποίηση του ΕΤΘΑ είναι διαθέσιμα μόνο ετησίως στην ετήσια έκθεση υλοποίησης, ενώ η Επιτροπή λαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΕΓΤΑΑ τρεις φορές ανά έτος. Επομένως, οι πληροφορίες που δημοσιεύονται στην πύλη ανοικτών δεδομένων είναι πιο ενημερωμένες σχετικά με αυτά τα ταμεία παρά για το ΕΤΘΑ.

Συστάσεις:

- Θα πρέπει να παρέχεται καθοδήγηση που θα συνδράμει τα κράτη μέλη στην υποβολή εκθέσεων.
- Θα πρέπει να διασφαλίζεται καλύτερη συμπληρωματικότητα ανάμεσα στο Infosys και στην ετήσια έκθεση υλοποίησης.
- Η υποβολή εκθέσεων για τη δημοσιονομική εκτέλεση θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται ανάμεσα στα ταμεία.

3.5 Σχέδιο αξιολόγησης

Τα σχέδια αξιολόγησης ποικίλουν σε μήκος, λεπτομέρειες και ποιότητα και συχνά παρουσιάζουν μόνο τις ελάχιστες απαιτούμενες πληροφορίες. Οι διαχειριστικές αρχές έδωσαν προτεραιότητα στα άλλα τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος και τα σχέδια αξιολόγησης ενίοτε παραβλέφθηκαν και εκπονήθηκαν με ταχύτατο ρυθμό. Ο προϋπολογισμός που έχει προβλεφθεί για τις αξιολογήσεις ποικίλει σημαντικά, γεγονός το οποίο αντανακλά την αναλογικότητα της αντιμετώπισης: Τα κράτη μέλη με πολυάριθμες περιφέρειες διαθέτουν έναν σημαντικά υψηλότερο προϋπολογισμό για την αξιολόγηση από τα κράτη μέλη με ένα μικρό μόνο επιχειρησιακό πρόγραμμα ΕΤΘΑ και μικρότερα ή καθόλου περιφερειακά τμήματα.

Συστάσεις:

- Το σχέδιο αξιολόγησης που περιλαμβάνεται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα θα πρέπει μόνο να τονίζει τη διακυβέρνηση της διαδικασίας αξιολόγησης, να παρέχει ένα βασικό χρονοδιάγραμμα και μια ενδεικτική κατανομή πόρων.

[32] Η πύλη ανοικτών δεδομένων είναι ένας δικτυακός τόπος στον οποίο παρουσιάζονται με παραστατικό τρόπο βασικές πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση των ΕΔΕΤ. Όλα τα σύνολα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για αυτές τις απεικονίσεις μπορούν να τηλεφορτωθούν και να χρησιμοποιηθούν από το κοινό. Βλέπε https://cohesiondata.ec.europa.eu/

- Για να διατηρείται η ευελιξία και να αποφεύγονται οι πολυάριθμες τροποποιήσεις του επιχειρησιακού προγράμματος, ο λεπτομερέστερος προγραμματισμός θα πρέπει να περιλαμβάνεται σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, με τη χρήση ενημερωμένων σχεδίων που εγκρίνονται από την επιτροπή παρακολούθησης όπως ισχύει στην περίπτωση των άλλων ΕΔΕΤ.

3.6 Αξιολογήσεις

Τον Απρίλιο του 2017, τα περισσότερα κράτη μέλη δεν είχαν δρομολογήσει ακόμη τις αξιολογήσεις, καθώς θεωρούσαν ότι το επίπεδο υλοποίησης ήταν πολύ χαμηλό για να παρέχει μια βάση για ουσιαστικά αποτελέσματα αξιολόγησης. Επομένως είναι πολύ νωρίς για να αντληθούν συμπεράσματα σχετικά με αυτή την πτυχή του ΚΣΠΑ.

Η διαδικασία της εκ των προτέρων αξιολόγησης παρουσιάζεται στα επιχειρησιακά προγράμματα, αλλά με έναν πολύ συνθετικό τρόπο που μπορεί να χρήζει βελτίωσης. Οι ομάδες της εκ προτέρων αξιολόγησης γενικά δεν έχουν εμπλακεί στη φάση των διαπραγματεύσεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων ή της ολοκλήρωσής τους και δεν ήταν ικανές να παρέχουν αξιολόγηση της τελικής έκδοσης του επιχειρησιακού προγράμματος.

Ένα συγκεκριμένο ζήτημα με την αξιολόγηση του ΕΤΘΑ είναι η δυσκολία να βρεθούν αξιολογητές με την κατάλληλη εμπειρογνωσία στις μεθοδολογίες της αλιείας και της αξιολόγησης: αυτή που μπορεί να βρεθεί μόνο σε μια ομάδα ατόμων με συμπληρωματικές δεξιότητες.

Καθοδήγηση απαιτείται επίσης για τη στήριξη των κρατών μελών όταν αναλαμβάνουν αξιολογήσεις αποτελεσματικότητας ή αντίκτυπου. Αυτό θα είναι ιδιαίτερα σημαντικό όταν η Επιτροπή θα αναλάβει την εκ των υστέρων αξιολόγηση που θα πρέπει να βασίζεται σε ένα σύνολο ισχυρών εθνικών αξιολογήσεων.

Συστάσεις:

- Η καθοδήγηση σχετικά με την εκ των προτέρων αξιολόγηση θα πρέπει να είναι πιο λεπτομερής και να περιλαμβάνει έναν ορισμό του ρόλου των εκ προτέρων αξιολογητών στην ολοκλήρωση του επιχειρησιακού προγράμματος.
- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν να συνδυάζουν τους διαφορετικούς τύπους εμπειρογνωσίας που απαιτούνται σε μια ad-hoc ομάδα αξιολογητών.
- Ο μεθοδολογικός σχεδιασμός σχετικά με την αξιολόγηση θα πρέπει να είναι ταχέως διαθέσιμος.

3.7 Πλαίσιο επιδόσεων

Οι δείκτες εκροών στο πλαίσιο επιδόσεων πρέπει να ορίζονται με σύνεση προκειμένου να αποφεύγονται οι παρανοήσεις: οι δείκτες εκροών είναι κυρίως ο αριθμός των πράξεων που επιλέγονται δυνάμει ορισμένων μέτρων, αριθμός που μπορεί να επηρεάζεται από εξωτερικούς παράγοντες.

Η μέθοδος υπολογισμού που χρησιμοποιείται για τους χρηματοοικονομικούς δείκτες ορίζεται στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων, αλλά προκάλεσε πολλά ερωτήματα από τα κράτη μέλη. Αυτό μάλλον αντανακλά τη διαφορετική ορολογία και τις διαφορετικές μεθόδους υποβολής εκθέσεων που εφαρμόζουν τα διαφορετικά ταμεία.

Συστάσεις:

- Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες θα πρέπει να είναι παρεμφερείς και συγκρίσιμοι σε όλα τα ΕΔΕΤ.
- Η χρήση των δεικτών εκροών θα πρέπει να αξιολογείται καλύτερα.
- Ίσως είναι χρήσιμο το πλαίσιο επιδόσεων να συμπληρώνεται με επεξηγήσεις.

4 Συμπέρασμα: Θα επιτευχθούν οι στόχοι του ΚΣΠΑ;

Η παρούσα έκθεση αποτίμησης επισημαίνει ότι έχει επιτευχθεί πρόοδος προς τους τέσσερις στόχους του ΚΣΠΑ, ωστόσο απαιτείται περαιτέρω προσπάθεια ώστε να είναι δυνατή η πλήρης επίτευξή τους.

Το ΚΣΠΑ έχει σχεδιαστεί προκειμένου να αξιολογεί την πρόοδο υλοποίησης του ΕΤΘΑ και να υποστηρίζει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων προς τον σκοπό αυτό, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Η χρήση κοινών δεικτών και το νέο σύστημα παρακολούθησης παρέχουν ένα έγκυρο σύνολο δεδομένων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση, αλλά και για τη λήψη αποφάσεων. Παρά τις μικρές αδυναμίες και τα ζητήματα σε διαφορετικά επίπεδα που παρεμπόδισαν τη βέλτιστη λειτουργία του συστήματος στα αρχικά στάδια, τα προβλήματα εντοπίστηκαν και επιλύθηκαν ένα προς ένα σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

Τα σωρευτικά δεδομένα σχετικά με τις πράξεις που υποβάλλουν τα κράτη μέλη μέσω των εκθέσεων Infosys παρέχουν έναν «πίνακα ενδείξεων» που επιτρέπει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να παρακολουθούν καλύτερα την πρόοδο υλοποίησης του ΕΤΘΑ. Επίσης, τα σωρευτικά δεδομένα δίνουν τη δυνατότητα στην Επιτροπή να αντλεί συμπεράσματα σε επίπεδο ΕΕ, θαλάσσιας λεκάνης και σε διακρατικό επίπεδο, και έχουν ήδη αποδειχθεί πολύ χρήσιμα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Ο ισχύων μηχανισμός του ΚΣΠΑ παρέχει χρήσιμα δεδομένα για την αξιολόγηση της συμβολής του στην ανάπτυξη του τομέα αλιείας και στους στόχους της στρατηγικής ΕΕ 2020 όπως μεταφράστηκαν στους θεματικούς στόχους. Ωστόσο, περαιτέρω έρευνα και ανάλυση μπορεί να κριθούν αναγκαίες κατά την αξιολόγηση της συμβολής του ΕΤΘΑ στις

προτεραιότητες που συνδέονται με την κοινή πολιτική αλιείας ή τη θαλάσσια πολιτική, όπως η υλοποίηση της υποχρέωσης εκφόρτωσης ή η καταπολέμηση της θαλάσσιας ρύπανσης από απορρίμματα. Λαμβάνοντας υπόψη τη σχέση κόστους-οφέλους και την ανάγκη για αναλογικότητα, θα ήταν χρήσιμο ένα μελλοντικό ΚΠΣΑ να μπορεί να περιλαμβάνει δείκτες που συνδέονται στενότερα με αυτές τις πολιτικές.

Ο στόχος της προαγωγής μιας κοινής διαδικασίας μάθησης που συμπεριλαμβάνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη ήταν κεντρική συνιστώσα στην ανάπτυξη του συστήματος από την πρώτη μέρα. Κάθε στοιχείο αποτέλεσε αντικείμενο εκτενών συζητήσεων με τα κράτη μέλη και, προκειμένου να ενισχυθεί αυτή η διάσταση, θεσπίστηκε η μονάδα υποστήριξης της FAME.

Τέλος, οι αξιολογήσεις δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί λόγω καθυστέρησης στην υλοποίηση του ΕΤΘΑ. Ένα έγγραφο εργασίας, το οποίο βρίσκεται επί του παρόντος στο στάδιο της εκπόνησης, θα παρέχει στα κράτη μέλη καθοδήγηση και επεξηγήσεις για τις αξιολογήσεις τους, που αναμένεται να ξεκινήσουν το 2018. Οι κοινοί δείκτες και τα δεδομένα του συστήματος Infosys αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στην απόκτηση ισχυρών αξιολογήσεων στο εγγύς μέλλον.